
NY FREMTID

EVALUERING AF BESKÆFTIGELSES-
OG BANDEEXIT-PROJEKT

Executive summary

LILIA BGP

ALS RESEARCH

INDHOLDS- OVERSIGT

Om projekt **Ny Fremtid** 3

Om den **eksterne evaluering** 5

Overblik – **projektets målopfyldelse** 7

Overblik – **oplevede effekter** 9

Evaluators **anbefalinger** 11

Udvalgte **citater** fra evalueringen 13

KOLOFON

Evaluering af beskæftigelses- og bandeexit-projekt Ny Fremtid – Executive Summary

Udarbejdet af

Als Research

Forfattet af

Chefkonsulent Bjarke Følner
og chefkonsulent Jacob Als
Thomsen

Design og layout

Christine Bohn-Willeberg

Fotos

Ritzau/Mogens Flindt (forside)
Nikolai Linares (s. 11 og 15)

Udgivelsesår

2017

ISBN: 978-87-93373-17-4

Denne publikation præsenterer hovedkonklusioner fra evalueringsrapporten

Evaluering af beskæftigelses- og bandeexit-projektet Ny Fremtid.

Rapporten kan downloades og læses i sin helhed på www.alsresearch.dk.

Ansvaret for resultater og konklusioner påhviler alene Als Research.

OM PROJEKT NY FREMTID

Siden maj 2013 har Lehmann +Brun forestået projekt Ny Fremtid, som er målrettet unge kriminelle eller kriminalitetstruede borgere i aldersgruppen 18-30 år, der har et særligt behov for støtte og opbakning til at nærme sig uddannelses- og arbejdsmarkedet og på sigt blive en integreret del heraf.

Målgruppen for projektet er endvidere kendetegnet ved at have forskellige grader af tilhørsforhold til banderelaterede ungdomsgrupperinger og ved at udvise en utryghedsskabende adfærd i nærmiljøet og i relation til myndigheder og autoriteter. Målet med projektet er derfor ligeledes, at borgerne bryder med denne destruktive adfærd og forlader det kriminelle miljø.

Projekt Ny Fremtid blev indledt i et samarbejde mellem Lehmann+Brun og Fredensborg Kommune i maj 2013. Siden blev projektet frem til foråret 2017 udvidet til også at omfatte kriminelle og kriminalitetstruede unge borgere fra Hørsholm, Lyngby og Helsingør Kommune.

Projektets målgruppe

Konkret har Lehmann+Brun i evalueringsperioden arbejdet med to forskellige grupperinger:

1) En gruppe borgere, som deltager i forløbet *Særlig indsats*, der er finansieret af en særbevilling fra Arbejds- og Erhvervsudvalget i Fredensborg Kommune. Borgerne er af Politiets Nationale Efterforskningscenter (NEC) kategoriseret som aktive medlemmer af bandegrupperingen *Loyal to Familia* (LTF).

2) En gruppe borgere som hhv. Fredensborg, Hørsholm, Lyngby og Helsingør Kommune har kategoriseret som utryghedsskabende. Denne gruppe er sammensat, da nogle primært indgår i projektet, fordi de har skabt problemer på jobcentre i form af trusler mod kommunale medarbejdere eller lign., mens andre fungerer som fidibusser (stik-i-rendrenge) for LTF-gruppen, uden dog at være blevet kategoriseret som bandedmedlemmer af NEC.

Samlet set kendetegnes borgerne ved:

- * en utryghedsskabende adfærd i nærmiljøet.
- * som oftest at være vokset op i de samme udsatte miljøer.
- * som oftest at have en eller flere domme bag sig, herunder primært domme relateret til våbenbesiddelse, trusler, vold og afpresning.
- * hovedsageligt at komme fra udsatte familier med etnisk minoritetsbaggrund, der har en ringe eller manglende tilknytning til det danske arbejdsmarked.

LEHMANN+BRUN

er en konsulentvirksomhed, som er stiftet af Peter Lehmann Lyder Brun i 2004. Virksomheden har gennem en årrække stået for at gennemføre projekter målrettet udsatte og/eller utryghedsskabende grupper for en række forskellige kommuner i Nordsjælland. Firmaet beskæftiger pt. 4 medarbejdere.

OM PROJEKT NY FREMTID

Projektets metoder og nøgleprincipper

Projekt Ny Fremtid er baseret på en individuel og helhedsorienteret tilgang, som tager udgangspunkt i den enkelte borgers udfordringer og behov med henblik på: At få borgeren i uddannelse eller beskæftigelse og medvirke til at borgeren ophører med utryghedsskabende adfærd og forlader det kriminelle miljø. Konkret arbejder Lehmann+Brun i projekt Ny Fremtid med en socialfaglig metodisk tilgang, som er baseret på 7 nøgleprincipper:

Den nære relation

Der opbygges en nær, tillidsbaseret og individuel relation til borgeren.

Vedholdenhed

Borgeren støttes kontinuerligt og tæt – også ved tilbageskridt.

Tæt opfølgning/positiv stress

Borgerens udvikling monitoreres konstant og tæt.

Konsekvens

Der er konsekvenser og sanktioner, såfremt borgeren ikke overholder aftaler.

Medejerskab / indflydelse

Borgeren får selvstændig indflydelse og medansvar i forhold til egne valg.

Struktureret hverdag

Der etableres faste rammer og krav, som skaber struktur i borgerens hverdag.

Tilgængelighed

Ny Fremtid kan kontaktes døgnet rundt og står til rådighed, når der er behov.

Endelig er projektet kendetegnet ved *et tæt og løbende samarbejde mellem politiet, de deltagende kommuner og Ny Fremtid*. Der afholdes ugentlige koordineringsmøder og parterne har igennem mere end 3 år samarbejdet omkring den intensive og fælles koordinerede indsats over for målgruppen.

OM DEN EKSTERNE EVALUERING

Als Research har i perioden januar – august 2017 gennemført en ekstern evaluering af Ny Fremtid på opdrag fra Lehmann+Brun.

Evalueringens datagrundlag er baseret på

Desk research af relevante dokumentationsmaterialer, som belyser projektets overordnede effekter og performance i relation til de overordnede måltal.

32 kvalitative dybdeinterview med relevante informanter, herunder projektdeltagere (borgere), projektholdere og forældre til projektdeltagere, samt relevante repræsentanter og samarbejdspartnere fra kommuner og politi, samt arbejdsgivere og advokater.

Evalueringen af projekt Ny Fremtid belyser dels **projektets performance og effekter** i relation til målsætningerne omkring beskæftigelse og bandeexit, og dels den oplevede betydning af **projektets metoder og praksis**.

Når det gælder evalueringen af projektets effekter, fokuserer evalueringen særligt på

Projektets performance ift. de overordnede kvantitative måltal

De oplevede effekter i forhold til de kvalitative målsætninger for projektindsatsen.

I relation til projektets metode og praksis fokuserer evalueringen særligt på betydningen af

De forskellige nøglekoncepter, der indgår i projektets metode

Samarbejdsrelationen mellem de deltagende kommuner, politiet og Lehmann+Brun.

EVALUERINGENS DATAGRUNDLAG

Desk research af relevante dokumentationsmaterialer, som belyser projektets effekter og performance i relation til de overordnede måltal

32 individuelle kvalitative dybdeinterview fordelt på:

12 interview med borgere i nuværende eller tidligere projektforbøb.

2 interview med informanter fra politiet, som har været nært involveret i projektet.

7 interview med relevante repræsentanter fra de deltagende kommuner.

3 interview med forældre til borgere i nuværende eller tidligere projektforbøb.

2 interview med advokater, som har repræsenteret flere forskellige projektdeltagere.

2 interview med arbejdsgivere, som har ansat projektdeltagere.

4 interview med medarbejdere og direktør i Lehmann+Brun.

“Udfordringerne ligger meget i det sociale, og at de her borgere skal lære at begå sig på en arbejdsplads. Der er de gode i Ny Fremtid til at gå ind og forberede arbejdsgiverne på, hvem det er, de modtager, og jeg synes også, at de formår at finde de rigtige match i forhold til hvilke typer af arbejdspladser og arbejdsgivere, de finder”

– informant fra kommune

OVERBLIK – PROJEKTETS MÅLOPFYLDELSE

1

71 pct. af projektets borgere er kommet i uddannelse eller beskæftigelse inden for 6 måneders projektdeltagelse

Målsætning / mindst 50 pct.

Samtidig dokumenterer evalueringen, at der for de resterende borgeres vedkommende i de fleste tilfælde er anført gode grunde til, at det ikke har været muligt at sikre tilknytning til uddannelse eller beskæftigelse (fx på grund af igangværende psykologbehandling, misbrugsbehandling, varetægtsfængsling eller afsoning af dom). Samlet set er det på denne baggrund evaluators vurdering, at Ny Fremtid må betegnes som en vellykket beskæftigelsesindsats, da projektet har formået at få størstedelen af en særdeles udsat gruppe unge kriminelle og kriminalitetstruede borgere i enten uddannelse eller beskæftigelse.

2

Mere end halvdelen af projektets borgere har i væsentlig grad rykket sig væk fra inderkernen af den uroskabende gruppering eller har helt forladt grupperingen

Målsætning / mindst 50 pct.

I relation kriminalitetsforebyggelse og bande-exit viser evalueringen, at det er lykkedes at leve op til målsætningen om, at 50% af målgruppen "skal have fjernet sig væsentligt fra inderkernen af den radikaliserede gruppering". Projektet har ifølge flere informanter også bidraget markant til, at ledelsen af Loyal to Familias lokale afdeling i Kokkedal i maj 2017 valgte at forlade grupperingen sammen med et betydeligt antal medlemmer. Ifølge disse informanter har projektet dermed også været med til at sikre, at en lokal "inderkerne" af grupperingen er blevet opløst".

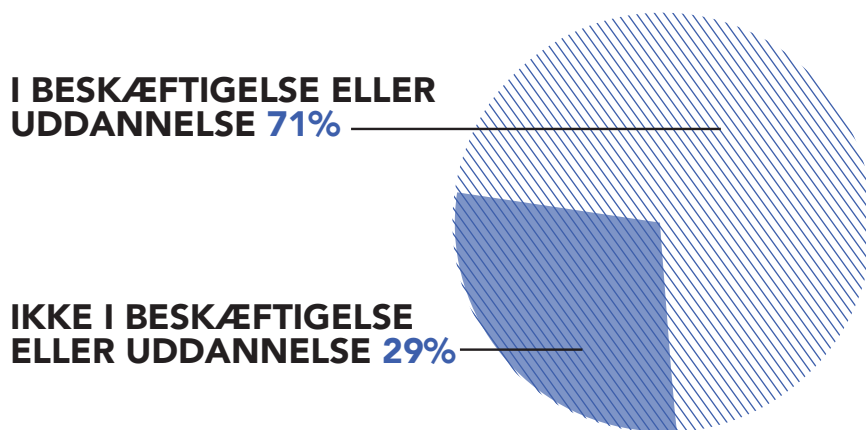
Ifølge informanterne skyldes den positive målopfyldelse blandt andet:

- at der er etableret et tæt, velorganiseret og tillidsfuldt samarbejde mellem de deltagende kommuner, politiet og projektholderne i Ny Fremtid. Projektets performance skal således ikke mindst ses som et resultat af dette velfungerende og kontinuerlige samarbejde.

- at projektets metode er baseret på en individuel og helhedsorienteret tilgang til hver enkelt borger.

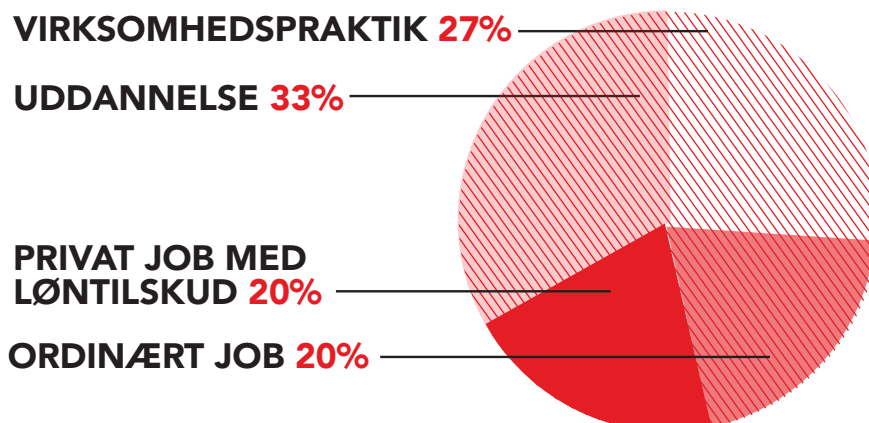
- at der i projekt Ny Fremtid arbejdes efter en række nøgleprincipper, som har vist sig at bidrage effektivt til at opnå de ovenstående målsætninger på både beskæftigelses- og bandeexit-området.

OVERBLIK - PROJEKTETS MÅLOPFYLDELSE

FIGUR 1

ANDEL AF PROJEKT-DELTAGERNE, SOM ER I UDDANNELSE ELLER BESKÆFTIGELSE INDEN FOR 6 MÅNEDER

FIGUR 2

FORDELING PÅ TYPE AF BESKÆFTIGELSE / UDDANNELSE

OVERBLIK – OPLEVEDE EFFEKTER

Nedbragt risiko for ny kriminalitet gennem positive påvirkninger af de 7 vigtigste kriminogene faktorer

De interviewede informanter oplever samstemmende, at projekt Ny Fremtid overordnet set har medført positive forandringer i relation til projektdeltagernes:

- uddannelse og beskæftigelse
- holdninger til kriminalitet
- adfærd og holdninger i relation til det omgivende samfund
- sociale netværk
- (eventuelle) misbrugsproblemer
- familierelationer
- fritidsaktiviteter

Denne opfattelse deles på tværs af de forskellige informantgrupper - det vil sige både blandt informanter fra politi og kommuner, samt blandt de interviewede forældre og advokater, foruden blandt projektholderne og en stor del af de interviewede projektdeltagere.

På denne baggrund vurderer evaluatoren, at projekt Ny Fremtid har bidraget til at påvirke de 7 vigtigste kriminogene faktorer i positiv retning. Hermed har projektet nedbragt risikoen for ny kriminalitet blandt en betydelig del af de deltagende borgere.

“Jeg kan sige dig, at nedgangen i kriminaliteten [i det særligt udsatte boligområde], som vi har set efter de 3 års indsats, den holder sig faktisk nede på et rekordlavt niveau, som faktisk er lavere end det omkringliggende samfundsniveau”

– informant fra politiet

DE 7 VIGTIGSTE KRIMINOGENE FAKTORER

Den internationale kriminologiske forskning har på baggrund af store meta-studier identificeret de 7 faktorer, som har størst betydning i forhold til en tidligere dømt borgers risiko for at begå ny kriminalitet. Påvirkes disse faktorer i positiv retning vil det således medføre en nedsat risiko for ny kriminalitet. De 7 faktorer er:

1 uddannelse/beskæftigelse

2 holdninger til kriminalitet

3 social adfærd/personlighedsmønster

4 socialt netværk

5 misbrugsproblemer

6 familierelationer

7 fritidsaktiviteter

Læs mere om de dynamiske kriminogene faktorer i den samlede evalueringsrapport, som kan downloades fra www.alsresearch.dk

EVALUATORS ANBEFALINGER

På baggrund af evalueringen har Als Research identificeret en række muligheder for at forbedre projektets fremadrettede effekter, metoder og dokumentationspraksis. Nedenfor gengives de vigtigste anbefalinger:

Projekt Ny Fremtid indeholder elementer, som med fordel kan afprøves i bredere skala

Projektet indeholder lovende elementer, som med fordel kan afprøves og inspirere indsatser i andre kommuner og politikredse. Det gælder fx karakteren af samarbejdsrelationen mellem projektholder, kommuner og politi, projektholders profil som ekstern aktør, samt den praktiske anvendelse af de forskellige tilgange og principper, der kendetegner indsatsen.

Ny Fremtids dokumentationspraksis bør styrkes markant

Takket være evaluators mulighed for at gennemføre dybdegående interview med relevante informanter, har det været muligt at tegne et samlet billede af de oplevede effekter af projektet. Ligeledes har de eksisterende skriftlige data akkurat gjort det muligt at vurdere

projektets målopnåelse i forhold til de overordnede målsætninger. Imidlertid savnes der mere veldokumenteret og systematisk data omkring deltagernes progression i relation til kriminalitetsrisiko, ligesom projektets egen historik er sparsomt dokumenteret. Fremadrettet bør projektets dokumentations- og selvevalueringspraksis derfor styrkes.

Projekt- og metodebeskrivelsen bør opdateres og revideres

Det anbefales, at Ny Fremtid udarbejder en opdateret og revideret projekt- og metodebeskrivelse. Evalueringsrapportens beskrivelse af indsatsens tilgange og nøgleprincipper kan eventuelt benyttes som udgangspunkt i relation til at udvikle metodebeskrivelsen.

Projektets målsætninger bør opdateres i samarbejde med deltagende kommuner og politi

Da projektet har opfyldt de hidtil opstillede målsætninger, anbefales det, at Lehmann+Brun i samarbejde med de deltagende kommuner og politiet udarbejder en række opdaterede og fremadrettede målsætninger for projektet.

Det kan overvejes at implementere risikovurderingsredskabet LS/RNR

LS/RNR er et evidensbaseret redskab til struktureret risikovurdering, som har vist sig at være pålideligt og validt på tværs af landegrænser. Redskabet gør det muligt at foretage en kvalificeret vurdering af borgernes risiko for at begå ny kriminalitet (recidiv) og at måle borgernes progression i relation hertil over tid. Kriminalforsorgen i Danmark har siden 2013 været i gang med at implementere redskabet, og Als Research anbefaler, at Lehmann+Brun og de deltagende kommuner i projekt Ny Fremtid ligeledes implementerer LS/RNR eller et lignende redskab med henblik på en mere systematisk og struktureret fremadrettet dokumentation af Ny Fremtids effekter på kriminalitetssområdet.

Det kan overvejes at gennemføre en cost-benefit analyse

De positive resultater af projekt Ny Fremtid må naturligvis ansues i relation til de økonomiske omkostninger, der er forbundet med kommunernes finansiering af indsatsen. Den herværende evaluering har alene haft datagrundlag

og budget til at kunne fokusere på projektets overordnede målopnåelse og de oplevede effekter. Da projektet ifølge informanterne har opnået bemærkelsesværdigt positive resultater, vil det være interessant at få gennemført en cost-benefit analyse af projektets effekter. Her kunne udgifterne til projektet fx holdes op imod de besparelser, der finder sted når borgere i denne målgruppe flyttes fra passiv forsørgelse til beskæftigelse og gennem exit fra det kriminelle miljø sikrer besparelser i relation til politi, retsvæsen og kriminalforsorg mv.

Vær opmærksom på forudsætningerne for at opretholde projektets performance

I løbet af foråret 2017 er interessen for Lehmann+Bruns ydelser på beskæftigelses- og exitområdet vokset markant, og der er nu væsentligt flere borgere og flere deltagende kommuner med i projektet. Det er derfor vigtigt, at Lehmann+Brun er opmærksomme på at sikre den nødvendige kapacitet til også fremover at kunne tilbyde alle henviste borgere den samme intensive, individuelle og helhedsorienterede indsats.

”Jeg vil give Ny Fremtid 10 ud af 10 i forhold til håndtering af samarbejdet med borgerne. Men i forhold til de større skriftlige afrapporteringer, så er det nok ikke der, deres styrke ligger. Det er mere arbejdet ude i marken. Hvis jeg skal slutte af med en enkelt anbefaling, så er det, at de bliver lidt bedre til den skriftlige dokumentation. Jeg bliver løbende orienteret over telefon og får mine skriftlige orienteringer til tiden, men der kunne godt være lidt mere fyld på”

– informant fra kommune

UDVALGTE CITATER FRA EVALUERINGEN

"Jeg har altid set folket, samfundet og systemet – alt mod mig. Og sådan har det været i mange år... Men faktisk er jeg begyndt at se det fuldstændig anderledes. Det er selve personerne, der selv er ude om det, når de gør noget og ikke bliver behandlet pænt. Alle de der forskellige ting er jeg også begyndt at respektere rigtig meget"

– projektdeltager

"Der sker helt sikkert et holdningsskifte, når de har været en del af Ny Fremtid. De ser mere realistisk på det, og de ser konsekvenserne af det. Kriminalitet er lige pludselig blevet en negativ faktor"

– informant fra politiet

"At være i projektet har hjulpet mig til at få en bedre forståelse af tingene i livet, som har gjort, at jeg har fået andre venner"

– projektdeltager

"Jeg har det jo sådan, at når vi kan henvise til Ny Fremtid, så løfter vi borgerne, fordi det er bare et bedre tilbud. Kommunens tilbud kan ikke følge med der. Vi har ikke en virksomhedskonsulent, der kan få dem i job i morgen. De er hurtige. De kan hente dem i fængsel, og de starter i job eller praktik eller et eller andet næste gang... Derudover har de områdekendskab og grundigt kendskab til grupperingens gøremål og laden og til medlemmerne – også dem der ikke nødvendigvis bor i kommunen"

- informant fra kommune

"Samarbejdet med Ny Fremtid fungerer sindssygt godt... Det er meget nemt for os at engagere hinanden og mobilisere, hvis der er noget, der sker her og nu. Ledelsen er ekstremt støttende"

– informant fra kommune

"Kriminaliteten er faldet markant [i det udsatte boligområde]. Det er rigtig utroligt, og det tilskriver jeg igen den fælleskoordinerede indsats mellem politiet, kommunen og Ny Fremtid, hvor den fælles social kapital er blevet opbygget og sammenhængskraften er styrket... Problemet normalt er, at man både kommunalt og i politiet typisk arbejder med indsatser på ét år. Men den her type indsatser tager mindst 3 år, før der virkelig sker noget, og man er nødt til at lave fælles strategier samt nogle mere langsigtede strategier"

– informant fra politiet

Download den samlede evalueringsrapport fra www.alsresearch.dk

